

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33298
Nom	Psicologia del cicle vital I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	3 - Psicologia del ciclo vital	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
SALES GALAN, ALICIA	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

Psicologia del Cicle Vital I és una assignatura obligatòria que pertany a la matèria Psicologia del Cicle Vital. Esta disciplina estudia els canvis psicològics que va experimentant el ser humà des de la concepció fins a la mort. La Psicologia del Cicle Vital I se centra en els canvis que ocorren a xiquets, xiquetes i adolescents a mesura que creixen, per influència de variables relacionades amb l'edat, amb els canvis socioculturals i històrics o amb successos de caràcter primordialment individual. La Psicologia del Cicle Vital I és imprescindible en la formació bàsica dels professionals de la psicologia amb independència del camp professional concret a què es dediquen. Així mateix és d'especial utilitat professional per a l'àmbit de l'educació tant formal com no formal, per a l'assessorament personal i familiar, per a la realització d'estudis transculturals, per a la clínica infanto-juvenil i per al treball social i comunitari en les àrees d'infància, adolescència i família. Esta assignatura està relacionada amb la Psicologia de l'Educació: d'una banda, és indispensable conèixer les característiques evolutives de les persones (cognitives, afectives, etc.) en les seues distintes etapes per a dissenyar i programar adequadament la instrucció, però d'altra banda, un procés educatiu ben dissenyat i conduït contribuïx a potenciar el desenvolupament del subjecte al llarg de tot el cicle vital.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió
- Saber analitzar el context on es desenvolupen les conductes individuals, els processos grupals i organitzacionals
- Saber seleccionar i administrar els instruments, productes i serveis i ser capaç d'identificar les persones i els grups interessats
- Ser capaç de definir els objectius i elaborar el pla bàsic de la intervenció en funció del seu propòsit (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament...)
- Saber triar les tècniques d'intervenció psicològica adequades per a aconseguir els objectius
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Conèixer les funcions, característiques i limitacions dels models teòrics de la psicologia del cicle vital.

- Conèixer els processos i etapes del desenvolupament psicològic al llarg del cicle vital.
- Analitzar i comparar els contextos individuals i grupals de desenvolupament en funció de dimensions historicoculturals.
- Saber identificar, analitzar i avaluar les característiques evolutives, necessitats i demandes, problemes i diferències de l'ésser humà en les diferents etapes del cicle vital.
- Conèixer les bases i els principis de la intervenció evolutiva i el seu caràcter preventiu, optimitzador i terapèutic.
- Saber proporcionar assessorament evolutiu als agents implicats en els diferents contextos.
- Saber elaborar informes orals i escrits sobre el desenvolupament en les diferents etapes del cicle vital.
- Generar una actitud autoreflexiva entorn del desenvolupament propi junt amb una sensibilitat evolutiva cap al desenvolupament dels altres.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Identificar etapes, contextos, models i teories del desenvolupament.

Aplicar mètodes d'investigació i dissenys evolutius.

Descriure i avaluar les pautes de desenvolupament psicomotor, sensorial- perceptual i cognitiu des de l'etapa prenatal a l'adolescència.

Descriure i avaluar les pautes de desenvolupament lingüístic: desenvolupament fonològic, pragmàtic, semàntic i de la gramàtica.

Descriure i avaluar les pautes de desenvolupament social i de la personalitat en funció dels contextos de socialització.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bases conceptuals i metodològiques.

Este bloc introdueix els conceptes bàsics de la Psicologia del Cicle Vital. S'analitzen els principals models i teories del desenvolupament, així com els mètodes d'investigació i els dissenys evolutius.

Tema 1.- Psicologia del Cicle Vital: bases conceptuals i perspectives teòriques

Tema 2.- Mètodes d'investigació i dissenys evolutius

2. Desenvolupament prenatal, naixement i recent nascut

En este bloc s'estudien els fonaments del desenvolupament prenatal, els factors protectors i de risc durant l'embaràs, i el desenvolupament del recent nascut.

Tema 3.- Desenvolupament prenatal, naixement i recent nascut

3. Desenvolupament en la infància

En este bloc s'estudien els processos evolutius des de la primera infància fins a la pubertat. S'analitzen els canvis en totes les esferes del desenvolupament: físic (sensorial, perceptual, psicomotor), cognitiu (intel·lectual, lingüístic), i sociopersonal (personalitat, social, afectiu, psicosexual).

Tema 4. Desenvolupament físic, perceptual i psicomotor

Tema 5. Desenvolupament cognitiu i lingüístic

Tema 6. Desenvolupament psicosocial i de la personalitat

4. Desenvolupament en l'adolescència

En este bloc s'estudien els processos evolutius durant l'adolescència. S'analitzen els canvis en totes les esferes del desenvolupament: físic o biosocial, cognitiu i sociopersonal.

Tema 7. Desenvolupament biofísic i cognitiu

Tema 8. Desenvolupament psicosocial i de la personalitat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	4,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara amb l'objectiu bàsic de facilitar un aprenentatge significatiu dels coneixements implicats en el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) lectures individuals (3) Realització d'activitats de caràcter pràctic, (4) Tutories grupals programades, (5) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d' informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (5) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura serà contínua i tindrà en compte dos apartats:

SE1- Examen o prova final escrita sobre els continguts teòrics. Té un valor sobre la nota final de l'assignatura del 40% (4 punts). Consta de preguntes obertes i d'assaig. Aquest examen és recuperable a Segona Convocatòria.

SE2.- Activitats, Tasques i Treball de Camp. Aquest apartat té un valor sobre la nota final del 60%. Consta de:

A. Activitats i Tasques d'aula i fora d'aula relacionades amb els continguts del temari de l'assignatura. Té un pes en Primera Convocatòria del 50% dins d'aquest apartat, és a dir, de 3 punts sobre la nota final. S'exigeix la presentació de al menys el 50% d'aquestes activitats, i obtenir una puntuació mínima de 1,5 punts.

B.- Un treball de camp consistent d'avaluació evolutiva infantil. És de realització obligatòria i té un pes del 50% dins d'aquest apartat, el que equival a 3 punts sobre la nota final. S'exigeix obtenir una puntuació mínima de 1,5 punts.

A Segona Convocatòria els apartats A i B són recuperables mitjançant sengles proves escrites sobre el contingut i competències corresponents a la feina i activitats realitzades.

Per aprovar l'assignatura en Primera i Segona Convocatòria és requisit indispensable aprovar els dos apartats.

La còpia o plagi de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació suposa un suspens tant en la Primera com en la Segona Convocatòria, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Cal tenir en compte que d'acord amb l'article 13.d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en Procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la Universitat. No obstant, en cas de plagi en la primera convocatòria, l'estudiant té dret a presentar-se a segona convocatòria. En totes les proves escrites es tindrà en compte la correcció sintàctica, gramatical i ortogràfica.

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGU V 108 / 2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Segons aquesta norma, la nota s'ha d'anotar en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, i s'ha d'ajustar a l'escala de qualificació següent:

- De 0 a 4,9: suspens.
- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Només se sumen els diferents apartats que preveu l'avaluació quan s'hagen superat els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

El procedimiento a seguir para otorgar la matrícula de honor será el siguiente: Se podrá obtener una matrícula si la calificación global supera el 9. En caso de que haya empate en las calificaciones la matrícula se otorgará a la persona que haya obtenido mayor calificación en el examen.

En l'acta de l'assignatura s'ha de fer constar la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no arriba requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en l'altre apartat, s'ha de fer constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les següents regles: Només és possible la opció NO PRESENTAT, quan no s'hagi presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre aquests el de major ponderació.

- Si hi ha qualificacions en els dos apartats d'avaluació i no es compleixen requisits mínims en algun d'ells, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si ambdós apartats estan suspesos, constarà la màxima nota dins el suspens en base 10.
- Si no se supera algun dels requisits mínims i cal un apartat d'avaluació, s'ha de fer constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.
- Si se supera un apartat d'avaluació i en l'altre no s'han presentat evidències d'avaluació, es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions sent 0 la part no presentada (màxim possible 4.9).

- Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en l'altre apartat, constarà SUSPENS. Se sumarán les parts i: a) si la suma és inferior a 5, es farà constar tal resultat; b) si la suma és superior a 5, es farà constar 4.9.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Papalia, D. E. y Martorell, G. (2017). Desarrollo Humano. 13ª Edición. México: McGraw Hill
- Shaffer, D.R. (2007) Psicología del desarrollo: Infancia y adolescència (6ªed). Ed: Paraninfo
- Los recursos informàtics y el resto de herramientas TICs se informarán en clase o en el Aula Virtual

Complementàries

- Berger, K. S. (2007). Psicología del Desarrollo. Infancia y Adolescencia. 7ª Edición. editorial Médica Panamericana
- Córdoba, A. I; Descals, A. y Gil, M. D. (2006). Psicología Del Desarrollo En La Edad Escolar. Madrid:Pirámide.
- Feldman, R. S. (2007). Desarrollo psicológico a través de la vida. 4ª edición. México: Pearson Education.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts de la Guia Docent

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es manté el volum de treball, tot i que canvia la metodologia docent.

Aquest curs, les 60 hores de classes teòricopràctiques que contempla la Guia Docent seran substituïdes per un model de docència híbrida: un 25% de les classes serà presencial a l'aula, un 50% de forma virtual i un 25% ha de suplir treball autònom de l'estudiant.

Cada professor-a planificarà el treball en unitats temporals quinzenals que fa a la feina teòricopràctic (en aula presencial i online) i el treball autònom.

3. METODOLOGIA DOCENT

La docència seguirà un model híbrid, això és, una combinació de docència presencial en aula tradicional i docència virtual síncrona (en connexió simultània), així com treball autònom guiat. S'aniran alternant en cicles quinzenals, una setmana de docència presencial i una setmana de docència on-line síncrona.

Els alumnes de cada grup (aproximadament, 50), es dividiran en dos subgrups (25 alumnes cadascun). Aquesta divisió ve donada administrativament, cada alumne sabrà a quin grup pertany i no pot haver-hi canvis-. Dins de la setmana d'assistència a classe presencial en aula, un dia anirà un subgrup d'alumnes i l'altre dia anirà l'altre subgrup.

Les classes presencials tindran un caràcter eminentment actiu i participatiu. Aniran destinades a fer tasques, aplicació de continguts, revisió i avaluació del procés-resultat d'aprenentatge, resolució i correcció de dubtes, clarificació i aplicació de conceptes i continguts de la matèria, etc.

Les tutories seran online en l'horari que s'especifique (reunió per videoconferència, xats, etc.).

Les eines docents utilitzades per a la docència síncrona inclouen: videoconferència, power-points amb veu, vídeos, sessions de xats i fòrums, etc.

Els treballs i activitats que realitzen els estudiants es presentaran a través de l'Aula Virtual.

En el cas que les circumstàncies impedisquen la docència presencial a l'aula se seguiran les instruccions que les autoritats acadèmiques determinen.

4. AVALUACIÓ

Està previst que els exàmens de Primera i Segona Convocatòria siguin presencials. En el cas que les circumstàncies sanitàries ho impediren, els exàmens es realitzaran mitjançant una Tasca en Aula Virtual, continuaran tenint la modalitat de prova de resposta oberta, i es realitzaran online el dia i a l'hora que establisca oficialment el Centre.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia tal com apareix en la Guia Docent